

«Ο Έβρος απέναντι»

Μια επιτυχής στιγμή του ΘΟΚ. Σωστή και τολμηρή ρεπερτοριακή επιλογή. Ένα έργο γεννημένο από κωμωδία που εκτοξεύεται τραγικά μπροστά στα έκπληκτα μάτια του θεατή. Ελκόμενοι από την τηλεοπτική κινηματογραφική και θεατρική αίγλη των μέχρι τώρα αναμφισβήτητων κωμωδιογράφων Ρέππα - Παπαθανασίου, οι θεατές είναι έτοιμοι για γέλιο και διασκέδαση, δε γνωρίζουν τι τους περιμένει στον «Έβρο απέναντι».

Οι συγγραφείς συνειδητά φυλάγουν τη βασική ιδέα από την πρώτη ματιά των θεατών τους. Η πρώτη εντύπωση είναι ότι το έργο των Ρέππα - Παπαθανασίου θ' ακολουθήσει την πιο πεπατημένη οδό όλου του νεοελληνικού θεάτρου. Οι ήρωες στην αρχική τους εμφάνιση - άνεργοι, περιθωριακοί, καταχρεωμένοι άνθρωποι, από χέρι χαμένοι μικροκομπινάδοροι, που απεγνωσμένα προσπαθούν να πραγματοποιήσουν το όνειρό τους, «να πιιάσουν την καλή», με όποια ανέντιμα μέσα δικαιολογημένα στη συνείδησή τους από το συνδυασμό της μιζέριας τους και της ευμάρειας «των άλλων». Ο Καμπανέλλης, ο Κεχαΐδης και τόσοι άλλοι συνέλαβαν και τελειοποίησαν το συγκεκριμένο τύπο του σύγχρονου νεοέλληνα, οπότε κι εμείς μάθαμε να τον δεχόμαστε με τη γνώ-

Σκηνοθεσία/ Μουσική Επιμέλεια:
Στέφανος Κοτσίκος
Σκηνικά: Αχιλλέας Κεντώνης, Μαρία Παπαχαλαράμπους
Κοστούμια: Θουκής Θουκή
Φωτισμοί: Γιώργος Κουκουμάς
Παίζουν: Λένια Σορόκου, Αννίτα Σαντοριναίου, Βαρνάβας Κυριαζής, Ντίνος Λύρας, Ανδρέας Τσουρής.

ριμη γλυκόπικρη συναισθηματική συγκαταβατικότητα.

Ο Ρέππας και ο Παπαθανασίου έχουν κρύψει ωρολογιακές βόμβες στις μορφές των ηρώων τους. Όμως και μέχρι την «έκρηξη» η σκηνική ανάπτυξη των χαρακτήρων είναι σταδιακή, βαθιά και δουλεμένη στις λεπτομέρειες. Το σχέδιο των σχέσεων μεταξύ των τεσσάρων ηρώων περίεργο και οι μορφές μπλέκονται σε αντιπαράθεσεις και συνδυασμούς. Ο καταλύτης της υπόθεσης - Κούρδος, παράνομος, πληγωμένος, κυνηγημένος, ο «άλλος», το άλλοθι, το εξιλαστήριο θύμα. Προσφέρεται για ανθρωποθυσία στο βωμό της τύχης. Το σχέδιο των ηρώων - να διαπράξουν ληστεία παριστάνοντας τους Κούρδους και να αφήσουν τον πραγματικό Κούρδο στον τόπο του εγκλήματος.

Ο Ρέππας και ο Παπαθανασίου αφαιρούν την παραδοσιακή συμβατική κάλυψη των ηρώων τους, καταδικάζουν την απουσία του ήθους τους, λογικά προεκτείνοντάς την στο ρατσισμό και τη βαρβαρότητα. Ιδού μια απλή και περιεκτική φόρμουλα κοινωνικής και ατομικής διαφθοράς και ταυτόχρονα μια ανατροπή της παλιάς λογοτεχνικής παράδοσης, μια μετατροπή του λογοτεχνικού τύπου από συμπαθητικό μικροαπατεώνα σε απελπισμένο θύτη.

Ο Στέφανος Κότσικος διεγνώσε τα χαρίσματα του έργου και τα ανάδειξε στην παράστασή του. Μια παράσταση νευρώδης, αυστηρά χρονομετρημένη και συντονισμένη σε όλα τα επίπεδά της. Σταθερός, στακάτος ρυθμός και στερεά κατασκευή σκηνών δημιουργήσαν το γερό σκελετό της παράστασης. Η δράση και ο διάλογος δεν πλατιάζουν και δε χαλαρώνουν. Ο λόγος είναι τεντωμένος στο χρόνο των σκηνών, οι παύσεις υποκριτικά γεμάτες, η σκηνική κίνηση πάντα δικαιολογημένη. Η σκηνοθεσία του Κότσικου είναι γεμάτη αυ-

τοπεποίηση. Από τη μακρά συνύπαρξη με τους ηθοποιούς του ΘΟΚ, το κοινό έμαθε να ξεχωρίζει τις παραστάσεις όπου οι ηθοποιοί πιστεύουν το σκηνοθέτη της και τον ακολουθούν.

Όταν η ομάδα των ηθοποιών έχει τη δυνατότητα να κρατά εξίσου ψηλά τον πήχυ του επιπέδου, σημαίνει ότι όλοι έχουν κατακτήσει πια τις προσωπικές τους κορυφές. Τότε είναι που αρχίζει να κτίζεται ο δεύτερος όροφος του οικοδομήματος της παράστασης, τότε η κάθε ολοκληρωμένη μορφή μπαίνει στις περιπέτειες της σχέσης με τις άλλες. Αυτό είναι μια υποκριτική περιπέτεια, ένα παιχνίδι τουλάχιστον για δύο. Και οι σκηνές όταν στο σανίδι μένουν ζευγάρια, είναι οι καλύτερες στην παράσταση. Ο ένας ήρωας εκλιπαρεί τον άλλο να τον βοηθήσει να σταματήσει την κατρακύλα, να τον σηκώσει από χάρμω - αυτό είναι το κρυμμένο νόημα των πολλών από τους ανά δύο διαλόγους του «Έβρος απέναντι». Πλήρης ψυχολογικός συντονισμός, έτσι που σε μερικά σημεία η υπερβολική αναθέρμανση στις κορυφώσεις του ρόλου του ενός ηθοποιού μεταδίδεται στον άλλο και τον παρασέρνει σε ένα πυρετώδες παραλήρημα. Τότε οι αυ-

στηρές χρονομετρήσεις των σκηνών από το Στέφανο Κότσικο παραβιάζονται, αυτό όμως συνέβηκε πολύ λίγες φορές.

Η Λένια Σορόκου σαρκαστική απέναντι στο χαρακτήρα που ενσαρκώνει, η Αννίτα Σαντοριναίου εκπληκτική, οργανική μέσα στις αντιθέσεις του χαρακτήρα της ηρωίδας της, ο Ντίνος Λύρας εφευρετικός στην αυτοκαταστροφική δράση του ήρώα του, ο Βαρνάβας Κυριαζής δικαιολογημένος πλήρως σε όλη του τη σκηνική συμπεριφορά και με εξαιρετικές σόλο σκηνές όταν κοιτάει το κοινό κατά πρόσωπο, ο Αντρέας Τσουρής ομαλά και άνετα περνάει από το κωμικό στοιχείο στο βαθύ ανθρώπινο δράμα. Σπάνια ο ΘΟΚ καταφέρνει να επανδρώσει τόσο ισοδυναμία στις παραστάσεις του.

Στο σκηνικό των Αχιλλέα Κεντώνη και Μαρίας Παπαχαλαράμπους, όπως και στα κοστούμια του Θουκή Θουκή, το κιτς συναντά τη μιζέρια και συμπληρώνει την αισθητική της παράστασης.

Πράγματι, μια ευτυχής στιγμή του ΘΟΚ.

Νένα Μολέσκη

Αριστερά η αφίσα που έφτιαξαν ο Αχιλλέας Κεντώνης και η Μαρία Παπαχαλαράμπους. Πάνω η Λένια Σορόκου